

Türk Halk Kültürü Modern Şehirlerde Gelecek Nesle Nasıl Aktarılabilir?

How can Turkish Folk Culture be Transferred to the Next Generation in Modern Cities?

Mahmut DELEN*

*Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Tokat, Türkiye.

ORCID: 0000-0002-7332-6971

ROR ID: ror.org/01rpe9k96

Gönderilme Tarihi / Received Date

15.11.204

Kabul Tarihi / Accepted Date

20.01.2025

Yayın Tarihi / Publication Date

21.03.2025

Atıf/Citation: Delen M., Türk Halk Kültürü Modern Şehirlerde Gelecek Nesle Nasıl Aktarılabilir? *Dil ve Edebiyat Araştırmaları*, 31, 261-274 doi.org/10.30767/diledeara.1586019

Hakem Değerlendirmesi:

İki Dış Hakem / Çift Taraflı Körleme.

Çıkar Çatışması:

Yazar çıkar çatışması bildirmemiştir.

Finansal Destek:

Yazar bu çalışma için finansal destek almadığını beyan etmiştir.

Peer-review:

Externally peer-reviewed.

Conflict of Interest:

The author has no conflict of interest to declare.

Grant Support:

The author declared that this study has received no financial support

Dil ve Edebiyat Araştırmaları

Dergimizde yayımlanan makalelerin telif hakları dergimize ait olup CC-BY-NC-ND lisansına uygun olarak açık erişim olarak yayımlanmaktadır.

Language and Literature Studies

The copyright of the articles published in our journal belongs to our journal and is published as open access in accordance with CC-BY-NC-ND licenses.

tded.org.tr | 2025

Öz

Halk kültürü, insanlığın binlerce yıllık birikimini nesilden nesile aktarması ile günümüze kadar ulaşmıştır. Halkın tabiat, çevre ve diğer topluluklarla etkileşimi neticesinde dayanışmayı, iyiliği ve doğruluğu öğütler şeklinde pek çok alanda ürettiği halk verimleri ile her çağda farklı bir biçime bürünerek güncellenen kültürünün geleceği, modern şehirlerde tartışılır hale gelmiştir. En saf hali kırsal kesimlerde canlı biçimde yaşanan halk kültürü, sanayi devriminin ardından köyden kente yapılan kontrolsüz göçlerle beraber büyük bir kırılmaya uğramıştır. Bu sürecin ardından ise yeni göç dalgaları, küreselleşmenin etkileri, çekirdek aile modelinin yaygınlaşması, teknolojinin hızla gelişmesi ile kırsal kesimlerdeki toplumsal canlılık, yerini makineleşmeye terk etmiş; şehirler de plansız kentleşmenin olumsuz etkileri sebebiyle beklenen medeniyet ölçülerini ortaya koyamamıştır. Halk kültürü güçlü olan milletler, kırsaldaki canlı sosyal hayatın kaybolması, şehirlerde ise halk kültürünün aktarımı hususunda oluşan zorluklardan en çok etkilenen toplulukları oluşturmuştur. Araştırmada köklü halk kültürü geçmişi ile dünya medeniyet sahnesinde önemli bir rolü olan Türk milletinin ürettiği halk kültürünün modern şehirlerdeki aktarımı tartışılmıştır. Mekânların kültürü ve insana etkisi, gelenek, modern ve geleneksel şehir kavramları bağlamında yapılan literatür taraması ile mevcut durum ortaya konarak gelecekte Türk halk kültürünün canlı kalabilmesi için çeşitli öneriler sunulmuştur. Öneriler, Türk eğitim sistemi ve kamu kurumları merkeze alınarak ortaya konmuştur

Anahtar Kelimeler: Halkbilimi, Türk Halk Kültürü, Şehir, Kültürel Sürdürülebilirlik, Kültür Aktarımı.

Abstract

As a result of man's interaction with nature, the environment and other communities, the future of this culture, which has been updated by taking on a different form in each age with the folk products produced in many areas in a way that preaches solidarity, goodness and righteousness, has become debatable in modern cities. Folk culture, which in its purest form is most vibrant in rural areas, suffered a major break with the uncontrolled migration from the village to the city after the industrial revolution. Following this process, new waves of migration, effects of globalisation, spread of the nuclear family model and the rapid development of technology have replaced social vitality in rural areas with mechanisation, and the cities have failed to produce the expected measures of civilisation due to the negative effects of unplanned urbanisation. Nations with a strong folk culture have been the communities most affected by the loss of vibrant social life in rural areas and the difficulties in transmitting folk culture to cities. The research examined the transfer of the folk culture produced by the Turkish nation, which plays an important role in the world civilisation scene with its deep-rooted folk cultural history, to modern cities. With the literature review in the context of the effect of places on culture and people, tradition, modern and traditional city concepts, the current situation is revealed and various suggestions are made for the survival of Turkish folk culture in the future.

Keywords: Folklore, Turkish Folk Culture, City, Cultural Sustainability, Cultural Transfer.

Giriş

Kültür, “tarihî, toplumsal gelişme süreci içinde yaratılan bütün maddî ve manevî değerler ile bunları yaratmada, sonraki nesillere iletmeye kullanılan, insanın doğal ve toplumsal çevresine egemenliğinin ölçüsünü gösteren araçların bütünü, hars, ekin” (TDK, 1988, s. 947) şeklinde tanımlanmıştır. Tanımda yer alan “insanın doğal ve toplumsal çevresine egemenliği” ile ilgili ifade, son derece önemlidir. Zira insan, var olduğundan bu tarafa çeşitli egemenlik mücadelelerine girişmiştir. Bu mücadelelerin fiziksel olanlarının yanı sıra manevî olanların önemi de en az diğeri kadar büyük olduğu söylenebilir. İnsanın sıradan bir canlıdan ayrılmasına yarayan manevî üretimlerinin başında kültür ve buna bağlı olarak farklı topluluklarda üretilen özgün halk kültürü yer almaktadır. Kaya (2020, s. 421), halkı “aralarında en az bir ortak değer bulması gereken grup” olarak tanımlamıştır. Bu tanımın ışığında halk kültürünün toplumsal müştereklere bağlı bir insan topluluğu olmadan ortaya konulamayacağı ifade edilebilir. Dolayısıyla halk kültürünün devam edebilmesi için halkın kültürel müştereklerinin devamının sağlanmasının elzem olduğu görülmektedir. Bunun için ise gerek formal eğitim gerekse kültürel ortamların muhafaza edilmesi ile ilgili çeşitli çalışmaların yapılması gerekmektedir. Bu çalışmaların yapılabilmesi için küresel örgütlenmeler de üzerine düşeni yapmak için çeşitli normlar belirlemektedir. Örneğin Türkiye’nin de 2006 senesinde imzaladığı UNESCO’nun “Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi”nin önceliklerinden biri olarak, söz konusu kültürel değerlerin kıymeti hususunda mahalli ve uluslararası anlamda farkındalık oluşturmayı hedeflemektedir (Kutlu, 2009, s. 13). Sözleşme ışığında kırsal kesimlerde alınacak tedbirler ve yapılacak bilinçlendirme faaliyetleri ile şehirler ve metropollerde yapılması gereken çalışmalar başkadır. Kırsal kesimlerde informal eğitim faaliyetlerinin ağırlık kazanması gerekirken şehirlerde ve metropollerde formal eğitim çalışmalarının çok daha etkili olabileceği öne sürülebilir. Günümüzde şehir ve metropollerdeki kültürel ortamın ve kültürel varlıkların anlamlandırılması düşünüldüğünde dahi kırsal ve şehre ait özelliklerle metropol özelliklerinin ele alınması gerektiği ifade edilebilir. Zira şehirlerde halk kültürüne ait değerlerin nasıl aktarılacağı önemli bir mesele olarak ele alınırken bir metropollerde öncelikle halk kültürünün anlam ve değerinin ortaya konması, öncelikli bir mesele olabilmektedir.

Yöntem

Teknolojinin hızla geliştiği, küreselleşmenin etkilerini yerkürenin neredeyse her yerinde hissettirdiği, şehirlerdeki iletişimin bu bağlamda giderek azaldığı günümüzde geleneksel halk kültürünün geleceği tartışma konusu edilmektedir. Araştırmada Türk halk kültürünün gelecek nesillere aktarımı ve devamlılığının sağlanması için modern şehirlerde nelerin yapılması gerektiği tartışılmıştır. Literatürde alanda yer alan kaynaklar incelenmiş, dünyada ve Türkiye’de mevcut durum doküman analizi ile ortaya konarak Türk halk kültürü öğretimi bağlamında çeşitli öneriler sunulmuştur. Araştırmada yer alan resimler, temsili olarak Rabia DELEN tarafından araştırma için çizilmiştir.

Mekânların Halk Kültürüne Etkisi

Mekânların kültüre etkisi, son yarım yüzyılda çok tartışılan bir konu haline gelmiştir. Turgut (1990, s. 2)’a göre fiziksel çevrenin insan davranışları ve sosyolojisine olan etkisinin ciddiyetle ele alınması, ancak 1960’lardan sonra gerçekleştirilmiştir. Oğuz (2007, s. 32) ise UNESCO’nun çalışmalarını da işaret ederek mekânın kültürel sürekliliği devam ettiren, koruyan ve yeniden hayat

veren bir tarafı olduğunu işaret etmiştir. Kolkurk (2010, s. 88)'a göre mekânın sosyal kimliklerle ilişkisi, gelişim ve dönüşümün kritize edilmesine alan açan en önemli parametreyi oluşturmaktadır. Bu bağlamda Göregenli ve Karakuş (2014, s. 101)'un çalışmalarında dile getirdikleri kültürel psikoloji yaklaşımı da buna dayanak oluşturmaktadır. Kültürel psikoloji yaklaşımına göre kültürelleşme, göç edilen mekânın kendine has tarafları içerisindeki en önemli etkenlerin başında gelmektedir.

Mekân ile kültür arasındaki ilişkinin irdelenmesi sonucu yeni pek çok bilgi ve bilince kapı açılmış, bu da yeni bilimsel disiplinlerin ortaya çıkmasına zemin hazırlamıştır. XX. yüzyılın ilk çeyreğinin ardından Amerika'da kültürel coğrafya çalışmaları ön plana çıkmıştır. Sonraları bu çalışmalar çeşitlenerek yayılmıştır. 1970'li yıllar gelene dek kültürel coğrafya ile ilgili çalışmaların kültürün maddi boyutları ile sınırlı kalmışken bu yıllar itibarıyla kültürel coğrafyacılar maddi kültür öğelerinin ön planda tutulmasının yeterli olmadığı ile ilgili eleştiriler getirmişlerdir. Bu eleştirilere göre kültürel coğrafyacıların kimlik, sembolizm, temsil, anlam, marksist coğrafya, ikonografya gibi konular üzerine çalışmalar yapmaları gerekmektedir. İngiliz, Alman ve Fransız coğrafyacıların sosyal teori, kültürel coğrafya gibi alanlara yönelerek yetkinlik kazanmaları da bu alanın ağırlığını artırmıştır (Kayserili, 2010, s. 187). Kültürel coğrafya alanının önemli konularından biri olarak ele alınan göç olgusu da halk kültürü ve şehirleşmenin kesişim alanında bulunmaktadır.

Türkiye'de kırsal kesimlerden şehirlere ve metropollere yapılan plansız göçlerle birlikte geleneksel Türk aile olgusunda köklü farklılıklar oluşmuştur. Bu farklılıklar, aile yapısının muhtelif kalıplara evrilmesine, aile üyelerinin fert fert anlamlar ifade etme çabasına girişmesine ve ailelerin modern şehirlere uyum sağlama konusundaki zorlukları ile yüzleşmesine ortam hazırlamıştır. Değişmemek için ayak direten ve öz halk kültürlerini sürdürmeyi amaçlayan aileler, geleneksel ve muhafazakâr aile olarak sınıflandırılmış ve modern şehre ayak uyduran kitlelerle aralarında farklılık meydana gelmiştir. İki kitle arasındaki bu ayrım, evvela aile yapısından başlamış sonrasında ise çocuk yetiştirme tarzlarına sirayet etmiştir (Canatan, 2020, s. 152). Çocuk yetiştirilmesindeki söz konusu farklılaşma hususunda yalnızca mekânın geniş anlamdaki rolünü göz önüne alarak mekânı geniş çevre şeklinde algılamak da eksik kalmaktadır. Evlerin dönüşümü ve halk kültürü ve sanatının evlerden yavaş yavaş çekiliyor oluşu da çocukların kültürel gelişimlerine etki eden önemli bir faktördür. Örneğin Türk geleneksel kültürünün inceliklerini barındıran bir evde doğarak bu evin çevresinde yetişen bir bebek, akli ermeden önce beşiğindeki ahşap oymalarla, beşiğinin üzerinde gördüğü yüksek tavanın ve tavan göbeğinin süslemeleri ile tanışmaktadır. Henüz ilk oyuncaklarına ulaştığında oyuncakların geleneksel motiflerle süslendiğini gören bebek, emeklemeye başladığında ise yerdeki kilim motifleri ile karşılaşmaktadır. Annesinin sesi ile ilk temasını da ninni ile gerçekleştiren bebek, büyüyüp artık bir çocuk olduğunda oynadığı avludaki düzenlemelerin tamamında, sokaktaki geleneksel oyunlar ile arkadaşları ile paylaştığı her anda kültürel bir kodu belleğine işlemektedir. Böylesine canlı bir kültürel ortamın yerini alan yeni mekânlar ise dünyanın pek çok yerinde benzer manzaralar ortaya koymaktadır. Yeni mekân kurgusunun kültürel olarak anlamından ziyade ucuz, kolay ulaşılabilir, az emek verilen ve azami maddi fayda içeren bir katkı içermesinin beklendiği söylenebilir.

Günümüzde söz konusu farklı mekânlarda farklı anlam dünyaları ile yetiştirilen çocuklar, yeni nesilleri de tamamen değiştirmiş, bu da iki grup arasındaki kültürel farklılığı derinleştirmiştir.

Gruplar arasındaki farklılıklar da yalnızca kitlelerin birbiri ile temasını değil toplumun birbiri ile teması kadar politikanın, iktisadın, hukukun etkilenmesini beraberinde getirmiştir.

Geleneksel/ Modern şehirler

şehrin, kırsal yerleşim yerlerine göre temel farkı olarak diğerine nispeten normatif yaşam şeklinin rıza ya da mecburiyet ile benimsenmiş olması gösterilebilir. şehir, kırsal yaşama göre kurallara daha titizlikle riayet edilen, genel geğer tanım olarak özgürlük için dile getirilen “başkasının özgürlüğünün başladığı yerde” sınırının çarçabuk geldiği bir yaşam formunu insanlara sunmaktadır. Çelik (2010, s. 29)’e göre de şehir, disipline edici bir mekân olarak öne çıkmaktadır. Bu yönü ile medenileşmenin öncüsü olan şehirler, belirli kaideleri beraberinde getirir. Ancak tam bu noktada şehrin geleneksel ve modern olarak ayrılması zaruretinden bahsedilmelidir. Bu konuda yapılmış çalışmalar, araştırmacıların geleneksel şehir ve modern şehir kavramlarını ayrı değerlendirme eğiliminin kuvvetli olduğunu düşündürmektedir. Örneğin Pamuk (2018), çalışmasında şehir dokusunun değişim ve dönüşümünü “geleneksel şehir dokusundan modern şehir dokusuna geğiş” olarak tasvir etmiştir. Söz konusu geğişin farklılığını oluşturan etmenlerden biri de geleneksel Türk şehirlerinin kamusal alanlarının genellikle camiler etrafında şekillenmiş olduğu söylenebilir. Geleneksel şehirden modern şehre geğiş sürecinin incelendiği Uğur (2013)’un çalışmasında bu özellik konu edilmiştir. Camilerin ve külliyelerin merkez noktasını oluşturduğu geleneksel şehirler dönüşürken yeni formun alışveriş merkezleri ve ticaret alanları ile kurulduğu söylenebilir. Söz konusu geleneksel şehirlerin modern şehirlere evrilmesinde çok dinli ve çok kültürlü insan topluluklarının bir arada yaşama zaruretinin de etkili olduğu öne sürülebilir. İkel dönemlerde küçük topluluklar, tek din ve tek kültürel yapının getirdiği kapalı toplum olma özelliği ile başka toplumlarla az temas ederek yaşarken ticaretin küresel ölçekte yapılmaya başlanması ile bu durum değişmiştir. Önce tüm dünyayı dolaşarak ticaretlerini sürdüren tacirlerin dünyanın çeşitli yerlerine yaptıkları seyahatlerin sonuçları ile yeni toplumsal düzene kapı aralanmıştır. Örneğin Ebrahim (2020, s. 305)’in çalışmasında ifade ettiğine göre Hintli tacirler, ticaret alanında uzun dönemler tüm dünya ile iyi ilişkiler sürdürmüşlerdir. Deniz yoluyla geğmiş dönemlerde önemli bir rota oluşturan tacirler, bu rotayı ticaret için kullanmışlardır. Bu deniz yolu, Hint halkı ile çeşitli ilişki ağları geliştirmede önemli bir rol oynamıştır. Bu ticaret, aynı zamanda İslam, Hinduizm ve Budizm dinlerinin dünyaya yayılmasına da ortam hazırlamıştır. Deniz İpek Yolu denilebilecek bu ticaret rotası uzun dönemler önemini korumuştur. Bu ticaret rotaları üzerinde bulunan şehirler de zamanla değişiş dönüşmüş, bugünkü metropollere benzer bir kimliğe bürünmüşlerdir.

Metropollere dönüşen yerleşim yerlerinde yalnızca kültürel yapı tek başına dönüşmemiş; söz konusu dönüşüm mimariden sanata değin her alana sirayet etmiştir. Nalçacıoğlu (2022)’na göre XX. yüzyıl ile teknolojik gelişmeler ve modern yaşama geğiş, mimarlık alanını etkilemiştir. Daha önce farklı şekillerde yapılan iş ve işlemlerde yapılar, form, işlev, malzeme ve yapım teknolojisi bakımından farklılıklar göstererek değişmeye başlamıştır. Bu gelişmelerle birlikte alışveriş ihtiyacının giderilmesine yönelik, XX. yüzyılın ikinci yarısından itibaren alışveriş merkezi yapıları tüm şehirlerde belirmeye başlamıştır. şentürk (2012) ise alışveriş merkezlerini “boş zamanların kurumsallaştığı bir mekân” olarak tarif etmiştir. Bu tarifin dahi başlı başına, hayatın her alanında işlevsel olması ile bilinen halk kültürünün alışveriş merkezleri ile ilişkisini yansıttığı iddia edilebilir.

Resim 1: Geleneksel Türk Şehri Örneği.

Yukarıda yer alan resimde görüldüğü üzere, geleneksel Türk şehirlerinde şehrin merkez alanı camii etrafında şekillenmektedir. Modern şehirlerde ise artık camilerin bir meşveret mekânı, sosyalleşme alanı ve mimari/estetik unsuru olarak sayılması bir yana dursun alışveriş merkezi altında/üstünde cami modelleri görülmeye başlanmıştır. Modern şehir denilince akla ilk gelen manzaranın ise dünyanın her yerinde neredeyse benzer olduğu söylenebilir. Bu manzara, mahremiyetin önemsenmediği, yüksek katlı ve gerek tavan yüksekliği gerekse yaşam alanı olarak asgari maliyet ile oluşturulan yapıların teşkil ettiği manzara olduğu ifade edilebilir. Açıkgöz (2011, s. 81)'ün ifade ettiği husus, günümüzdeki bu durumun sebebini ortaya koymaktadır. Buna göre XX. yüzyılın ikinci yarısı itibariyle günümüzde gelişmekte olan ülkelerin şehirleşme serüvenleri yaşanmaya başlanmıştır. Üstelik bu şehirleşme, dünyanın sanayi devrimi sonrasında karşı karşıya geldiği ilk şehirleşme ivmesi gibi dünya nüfusunun %20'sine değil, geri kalan %80'ine hitabeden bir şehirleşme akınıni teşkil etmiştir. Böyle büyük bir nüfusun yer değiştirmesi ile şehre göç eden insanların yaşam alanları daralmış, insanların beklentilerinin yerine çok farklı bir manzara oluşmuştur.

Resim 2: Şehre Göç Eden İnsanların Modern Şehir Beklentisi.

Kalaycı ve Özkul (2017, s. 91)'un ifadelerine göre modernleşme olarak tanımlanan dönüşüme, diğerlerine nispeten geç katılan toplumlar açısından değişim, eş zamanlı olarak toplumun tüm gruplarında gerçekleşmemektedir. Bu noktadan bakıldığında kimi yerlerin hem modernleşmenin avantajından faydalanmadığı hem de geleneksel hayatını da doğal biçimde sürdüremediği söylenebilir. Plansız kentleşme sonucu şehirlere gelip yerleştikten sonra modern şehir hayatına hem ekonomik hem de sosyokültürel bağlamda ayak uydurmakta zorlanan kitleler, geleneksel hayat şeklini de yaşayamamaktadır. Binlerce senelik birikim ile devralınan geleneksel yaşam formu bir anda kesintiye uğraya kitleler ise bunu bir sonraki kuşağa aktarmadığında insanlığın büyük bedeller ödeyerek ürettikleri halk kültürününün aksamaya uğraması kaçınılmaz hale gelmektedir.

Resim 3: Modern Olarak Tabir Edilen Şehirlerin Günümüzdeki Genel Görünümü

Modern şehirlerde yerel yönetimler aracılığıyla çeşitli kültürel hizmetlerin verildiği de görülmektedir. Ancak bu söz konusu kültürel hizmetlerin, kitlelerin sahip olduğu halk kültürü özlemini nostaljik bir malzeme olarak ele alınmasına bağlı olarak değerlendirilip değerlendirilmemesi de tartışma konusudur. Yerel yönetimlerin bu bağlamda halk kültürünün sürdürülebilirliğine ya da onun öğrenilmesine katkıda bulunacak ortamları hazırlaması son derece önemlidir. Fakat söz konusu meselenin kimi belediyelerce görev bilinmemesi, kaynak sorunu yaşanması gibi kısıtlılıkların da aşılması gereklidir. Bu anlamda yaptıkları çalışmada Koçak ve Can (2019, s. 161) şu iki hususun altını çizmiştir: Kaynak sorunu halledilmelidir. 5393 sayılı Belediye Kanununda ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nda korumacılığı özendirici ve destekleyici hükümler içeren çeşitli değişiklikler yapılmalıdır. Öztaş ve Zengin (2008, s. 177) de çalışmalarında özellikle kaynak problemini vurgulamıştır. Ayrıca halka en yakın demokratik kurumların yerel yönetimler olduğunu belirtmiş ve kültürel alandaki hizmetlerin yerine getirilmesinde en uygun kararları alabilecek en yetkili organ olarak yerel yönetimleri işaret etmişlerdir.

Modern Şehir Hayatında Eğitim Öğretimin Genel Durumu

İnsan yavrusunu kültürleyerek insanlaştırma sürecine eğitim denir. Bu bağlamda değerlendirildiğinde eğitim, insan hakkı olarak ele alınmalıdır. Bu hakkın yerine getirilmesi ise öncelikle aile ve devletin görevidir. Aile, kendi kültürel özellikleri ile devlet ise felsefesine göre halkın eğitilmesine katkı sağlar. Küreselleşme sürecinde ise bu durum değişmeye başlamıştır. Günümüzde eğitime bakış, insanlaşma ideali ve değer aktarma aracı olmasından çok uzaktır. Bunun yerine piyasanın bir değeri olan insanı yetiştirmekle görevlendirilmek istenen eğitim, asıl hüviyetinden çıkarılmıştır (Çınar, 2009). Eğitimde doğru amaç olarak nitelenebilecek ölçütler ise insanlığın birikimi ile ortaya konmuştur. Toplumdan topluma göre değişse de istedik davranışlar olarak ifade edilen evrensel pek çok ölçüt, eğitim süreçlerinde insanlara kazandırılmaya çalışılmalıdır.

Çalık ve Sezgin (2005, s. 62)'e göre günümüzde en büyük önem, bireye ve bilgiye verilmektedir. Bireyin eğitilmesi için ise gerek merkez gerek çevre ülkelerinde eğitim sistemi, genel olarak büyük ölçüde kamusal kaynaklarla finanse edilmektedir. Bunun yanı sıra bu husustaki kaynakların çeşitlendirildiği görülmektedir. Dünyada eğitim finansmanında genel olarak üç yaklaşım gözlenir. Bunlar, eğitimde kamu finansmanı, eğitimde özel finansman ve eğitimde karma finansman olarak sıralanabilir (Soydan, 2007). Ancak söz konusu ortamda kamu finansmanı ile verilen hizmetin özel finansman ile rekabet edememesi, devlet için önemli bir hizmet alanı olan eğitimin kâr amacı güden bir işletme yaklaşımı ile ticarileşmesi sonucu serbest piyasanın mücadelecisi yapısına uyumlu hale getirilerek neoliberal dönüşüme entegre edilmek istenmektedir (Yıldız, 2008).

Eğitimin iktisadi tarafı kadar politika ile teması da önem arz etmektedir. Politik süreçlerle alınan siyasî kararlar ile birlikte eğitim alanında reform süreçlerinin temelinde müfredat düzenleme faaliyetleri yatmaktadır. Farklı ülkelerdeki eğitim reformları incelendiğinde kendine has problemlerine karşın bu devletlerde eğitim sahasında hayata geçirilen reformların tamamının bilgi toplumuna dönüşümü amaçladığı görülür. Bununla bir ülkenin eğitim sisteminden çıkan bireylerin, modern dönemde şekillenen normlarla dünyanın herhangi bir yerindeki iş gücüne katılım olanağı sağlayacağı öngörülmektedir. Bu anlayışla gündeme getirilen reformlarda yerel düzeydeki tarih, coğrafya gibi bilimlerin önemsenmesi, kültürel değerlerin dikkate alınması ve bunun formal programlar üzerinden işlenmesi, çalışmalara önemli bir boyut kazandırmaktadır. Yeniden değerlendirilen öğretim programlarıyla, mahallî ve millî unsurlarla bağıni koparmamış yeni nesillere günümüz dünyasının gerektirdiği beceri ve anlayışları aşılama hedefleyen ülkeler, bu algılayış üzerinden gençlerin dünyada aktif rol oynayabilecekleri bir donanıma sahip olmasını hedeflemektedir. Eğitim reformlarının öğretim programlarının geliştirilmesi anlayışına dayandırıldığı dikkate alındığında bahsi geçen reform telakkisinin yeni olduğu görülür. Daha evvel belirlenmiş standartlara dayandırılan öğretim programlarında reform -yani öğretim programları ile eğitimdeki hedeflerin, stratejilerin ve pedagojik yaklaşımların değiştirilmesi- tarihte öncelikle 1989 yılında Amerika'da gündeme gelmiştir. Yine 1989'da Birleşik Krallık da ülke çapında yeni öğretim programını hayata geçirmiştir. 1990 senesinde Avustralya, sonrasında ise Fransa ve Almanya'da yeni öğretim programlarının hazırlanması konu haline gelmiştir. Hollanda, 1998 yılında; Çin, Tayvan ve Hong Kong, XX. yüzyılın sonlarına doğru eğitimde yeni öğretim programı anlayışlarını geliştirmiştir. Japonya'daki yeni program, 2000 senesinden itibaren uygulamaya konulurken Güney Kore ve Singapur, 1998, Malezya ise 1993 yılında yeni programlar tasarlamıştır. Bu bağlamda eğitim alanında ortaya konan devrim niteliğindeki bu değişimler, devletler çapında öğretim programı üzerinde farklılıklar oluşturarak standartlara dayandırılmış bir programın uygulamaya sokulmasıyla hayata geçirilmiştir (Özgül, 2006).

Eğitim algısındaki değişimden etkilenmekte olan Türkiye de Bologna süreci gibi, uluslararası eğitim sistemlerine dhildir. Bu bağlamda uluslararası oğrenci, akademisyen, personel hareketliliklerini sürdüren Türkiye'den yurt dışına burslu veya özel statülü oğrenci akışı devam etmektedir. Fakat yurt dışından Türkiye'ye gelen oğrenci hareketliliğinin düşük olduğu da bir gerçektir. Yabancı lkelerden Türkiye'ye gelen oğrenciler, çoğunlukla, Asya ve Balkan lkeleri ile Türk Cumhuriyetleri'nden olanlar olarak tespit edilmektedir. (Karaman, 2010, s. 142). Bu durum, Türk halk kültürünün oğretimi ve yayılımı konusunda hem olumlu hem de olumsuz bir hususiyet oluşturmaktadır. Genellikle yakın kültürlerden gelen kişilere Türk halk kültürünün daha kolay oğretilebileceği düşüncesi bunun olumlu tarafını oluştururken uzak kültüre ait kişilerin daha az sayıda gelmesi, Türk halk kültürünü daha uzak kültürlere ifade ederken zorlanılacağı dşncisini de beraberinde getirmiştir şeklinde yorumlanabilir.

Türk Eğitim Sistemi Bağlamında Halk Kültürü Oğretimi

Gelecek için kurgulanan eğitim tasavvuruna göre eğitim, insanlar arasındaki ilişkilerde uyumu amaçlayan bir rol oynamalıdır. Bu uyumun küreselleşme çabalarını da içerdiği ifade edilebilir. Eğitimde küreselleşme, dört ana ilke etrafında şekillenmektedir. Bu ilkeler, oğrenmeyi bilmek, oğrenmeyi oğrenmek, bireysel oğrenmek ve birlikte yaşamayı oğrenmek olarak sıralanabilir. Dolayısıyla küreselleşmede eğitim; sürekli oğrenmeyi, bilgiyi bilmeyi, bilgili olmayı, bilgiyi üretmeyi, bilgi ile yaşamayı sağlamayı amaçlayan bir süreci ihtiva etmektedir (Dağlı, 2007, s. 10-11).

Küreselleşmenin etkili olduğu günümüzde geçerli bilginin üretilmesi ve kullanılması, son derece önemlidir. Bu düşünce ile oğrenebilen insanların olması, bilgi toplumunun en önemli özelliklerinden biri sayılabilir. Bilgi toplumunda birey, bilim dünyasının verilerini anlamak, yorumlamak, kullanmak, yenilerini ortaya koymak, problem çözme yeteneği kazanmak gibi özellikleri haiz olmak zorundadır (alık ve Sezgin, 2005, s. 63). Günümüzde bu özelliklere sahip insanların eğitilmesi için oluşturulan akademi ve üniversitelerin varlığı, nesilleri gelecek yıllara hazırlasa da özgün halk kültür ögeleri ile beslenmeyen kimselerin dünyanın herhangi bir yerinde üretilen bilgiden bir fark ortaya koyamayacağı değerlendirilebilir. Ayrıca halkların rengi ve dokusu olarak ifade edilebilecek olan halk kültür ögelerinin üretilen içeriklere ve düşünüşe orijinal katkıları olmadığında ortada yalnızca kuru bilginin kalacağı ifade edilebilir. İnsanın şahs deha ve yeteneğinin dışında toplumsal bir gemiş olmadığında ise yalnızca gelişimde nc olan teknoloji ve imknları ileri toplulukların ne çıkacağı dile getirilebilir. Kutlu (2009, s. 13)'ya göre de eğitimin mevcut ele alınış ve icra ediliş biçimi, tüm dünyada halk kültür ögelerinin tamamına bir şekilde etki etmektedir. Zira günümüzde eğitimin öncelikleri değişmiştir. Türk halk kültürü de Türkiye'nin bulunduğu bölgedeki özel durumundan dolayı en fazla etkilenen kültürlerden biri sayılabilir. Bu sebeple yeniden ortaya konulacak özgün nitelikteki halk kültür ögelerinin büyük öneme sahip olduğu savunulabilir. UNESCO'nun Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi'nde yer alan 14. maddede eğitim, duyarlılık ve kapasite güçlendirilmesi konularının yer alması da söz konusu hususiyetin önemini gözler önüne sermiştir.

Türkiye'de uzun zamandır küreselleşmenin de etkisiyle Batı'nın değerleri oğretilirken öz millî değerlerin oğretilmesinin göz ardı edildiği değerlendirilebilir. Bu nedenle kendi milletini ve değerlerini tanıyıp bunların takipçisi olan bireyler yerine, bunları kmseyeabilen ve iyinin hep Batı'dan geldiğine inanan bir neslin yetişiği ne sürülebilir. Bu da Türkiye'nin bunca yıldır yetişmiş insan gücünü kaybetmesine ve hâlen devam eden beyin g sorunu ile karşı karşıya kalmasına sebep olmuştur (Uslu etin, 2015, s. 86). Yerli kimliğin gelişimi hususunda kullanılabilecek ve

kuvvetli temellere dayanan Türk halk kültürünün ihmal edilmesi, bu sürecin önü alınamaz sonuçlara gebe olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Eğitim sisteminin doğru kurgulanması ile hem moderniteye ayak uydurabilecek hem de kültürel değerleri koruyup devam ettirebilecek bireyler yetiştirmek, Türkiye'nin öncelikleri arasındadır. Bu kurgu, eğitim sistemi üzerinde ciddi değişiklikler yapılırken Türk kültürel değerlerinin dikkate alınmasını gerekli kılmaktadır. Ancak daha önce yapılan hatalar ile tecrübe edildiği gibi dünyadaki birtakım değişikliklere ayak uydurmak için eğitim alanında başarılı ülkelerin uygulamalarını kopyalayarak yürürlüğe koymak hatasına düşülmemelidir. Bu tür değişiklikler yapılırken kültürel seviye, mali imkânlar ve ülkenin alt yapısı ile değişime hazır bulunuşluk düzeyi göz ardı edilmemelidir. Aksi halde olumlu etkiler beklenen değişiklikler, beklenenin aksine sonuçlar doğurma tehlikesi ile karşı karşıya kalınacaktır (Uslu Çetin, 2015, s. 89).

Türk eğitim sistemi, teoride ulusal bir karakter ve yapı üzerine kurulmuştur. Eğitimin evrensel ilkelerini sistemin amacı olarak benimseyerek pedagojik ve bilimsel gelişmelere açık bir felsefeyi yansıtmaya çalışan bu felsefe, yeni kuşaklara manevi ve kültürel değerlerle ulusal bir kimlik kazandırmaya çalışır. Bunun yanı sıra hür ve bilimsel düşünme gücü kazandırmak suretiyle nesilleri evrensel değerlere uyarlamayı planlayan Türk eğitim sistemi, belirlenen amaçlar doğrultusunda kişisel ve toplumsal sorumluluklarla yaşadığı topluma katkısı olan, bu gelişime uyumlu bir vatanşah profili çizmeyi amaçlamaktadır. Gerçekleştirilmesi planlanan bu hedefler, ulusal değerler üzerinde beden, ruh ve zihin dengesini kurmuş, dünya ile uyumlu bireyler, küresel değerlerin beklentisi ile de uyumluluk içindedir. Bu sebeple Türk eğitim sistemi, son derece gelişmeci ve modern felsefi temellere sahipken aynı zamanda yerli değerlere de dayandırılmaktadır. Ancak esas sorun, bu temeller üzerinde ortaya çıkan ürün ya da ürünlerin söz konusu beklenti ve amaçlara uygun nitelikler taşımasıdır (Dağlı, 2007, s. 11). Bu bakımdan Türk halk kültürü örneklerinin Türk eğitim sisteminin hem öğretim programlarına hem de ders kitabı, kaynak kitapları gibi içeriklere çeşitli şekillerde girmesi gerektiği değerlendirilebilir. Korkmaz'ın (2017, s. 181) küreselleşmenin eğitim programlarına etkileri hakkında yaptığı çalışmaya göre de eğitim programları oluşturulurken öncelikle millî değerlerin öğrencilere öğretilmesi amaçlanmalıdır. Bu, öğrencilerin kültürel yabancılaşmasını önleyebilmek için son derece önemlidir. Türk halk kültürünün yeni nesillere öğretimi ile hem eğitim sürecinden beklenenlerin ortaya çıkacağı bir sonuca hem de halk kültürünün canlı şekilde yaşanması sonucunda kültürün canlılığını sürdürülüp yeni nesillere aktarılacağı bir ortama kavuşacağı değerlendirilebilir. Bu konuda henüz beklenen etkiyi uyandıramamış olduğu düşünülen seçmeli olarak ortaokullarda verilmesi denenen halk kültürü dersinden öteye geçmek gerekmektedir.

Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi'nin eğitim süreçlerine yönelik beklentileri noktasında, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okullarının 6. 7. 8. sınıflarında halk kültürü adlı, 1 saatlik seçmeli ders, 2006–2007 Eğitim-Öğretim yılından itibaren aşamalı olarak uygulamaya konulmuştur. Bu gelişmenin örgün eğitim alanında bu kapsamda gerçekleştirilen ilk adım olduğu söylenebilir. (Kutlu, 2009, s. 13). Ancak hem öğrencilerin yaş grupları dikkate alındığında hem de bu yaş grubunun kültürü aktarma noktasındaki etkisinin kısıtlılığı düşünüldüğünde halk kültürü öğretiminin yalnızca bir seçmeli dersin müfredatına yayılarak belli bir dönem içinde verilemeyeceği söylenebilir. Sonrasında söz konusu dersin, halen ortaokul seviyesinde devam seçmeli ders olarak işlenmesinin sürdürüldüğü, yalnızca ortaokulların bünyesine 5. Sınıfların eklenmesi ile bir kademedede daha dersin seçilme imkânı oluşturulduğu görülmektedir.

Kutlu'ya (2009) göre 1970'lerden beri halkbilim uzmanlarınca önerilen halk kültürü dersinin kapsamı genişletilmeli ve alanında uzman kişilerce dersin işlenmesi sağlanmalıdır. Ayrıca Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulunun söz konusu dersin seçmeli statüsünden zorunlu statüye geçirmeyi planlaması önerilmektedir. Bu dersin, somut olmayan kültürel mirasın korunması ve gelecek kuşaklara aktarılmasında etkin ve önemli bir araç olacağını öne süren Kutlu, bu ders sayesinde kendi kültürünü tanıma, anlama ve farkında olma şeklinde üç kazanımın gerçekleşeceğini savunmaktadır.

Sonuç ve Öneriler

Türk halk kültürü, köklü mazisi ve dünyada ender bulunan verim çeşitliliği ile insanlığın medeniyet gelişimine olanak sağlayan Anadolu'nun birikimini bünyesinde bulundurmaktadır. İnsanoğlunun gelişimi için böylesine önem taşıyan bir kültürün gerek küreselleşmenin gerek teknolojik gelişim ve modernitenin gerekse neoliberalizmin etkilerine doğrudan maruz bırakılarak yara almasına izin verilmemelidir. Kırsal kesimlerde herhangi bir dış müdahaleye gerek duyulmadan doğal biçimde nesilden nesile aktarılan, işlevselliği ile toplumu çekip çeviren, yeni şartlarda yeniden biçim değiştirerek farklı şekilde vücut bulan halk kültürü, modern şehirlerde her geçen gün yara almakta ve aşınmaktadır. Bunun karşısında modern şehirlerde yaşayan insanların, kurum ve kuruluşların, çeşitli vazifeler üstlenmesi gereklidir. Halk kültürünün sürdürülebilirliği ve yeni biçimlere bürünerek insanlığa katkıda bulunabilmesi için şehirlerde öncelikli rolün eğitim sisteminde ve kurumlarında olduğu düşünülmektedir. Bu anlamda Millî Eğitim Bakanlığının seçmeli olarak ortaya koyduğu halk kültürü içerikli dersinin söz konusu çalışmanın üzerinden geçen yıllara rağmen kayda değer bir farkındalığı sağlayamadığı görülmektedir. Dersin kapsamının genişlememesi ve seçmeli ders olma durumunun devam etmesi de göz önüne alındığında halk kültürü ya da Türk halk kültürü öğretiminin yalnızca bir ders üzerinden layıkıyla yerine getirilemeyeceği; bu biçimi ile etkin olarak topluma bir fayda sağlamayacağı öngörülebilir. Dolayısıyla Türk halk kültürünün müfredatın tümüne yayılarak öğrencilerin yaşadığı şehirlerin halk kültürüne uygun şekilde çeşitli derslerin müfredatlarında yer almasının gerekliliği de değerlendirilmektedir.

Müfredat ve ders uygulamaları dışında devletin eğitim finansmanında geri plana düşmesinin de halk kültürü aktarımına olumsuz yansımalarının olacağı düşünülmektedir. Bu bağlamda devletin eğitimde öncü rol almaya devam etmesi ve eğitimin getirilerine dikkat çekilmesi gereklidir. Eğitimin toplumsal yararları veya getirileri, bireysel getirilerinden çok daha yüksektir. Bu noktada devlet, toplumu kendisinin ve tüm ulusun ortak çıkarları doğrultusunda geliştirmek ve değiştirmek için eğitimi üstlenmeli, tüm vatandaşların bundan eşit şekilde yararlanmalarını sağlamalıdır. Devletin, eğitimin asıl amacına ulaşması için yaşanan süreçte tüm ağır işleyişine rağmen hâlen eğitim yükünü üstlenme hususunda en güvenilir kurum olduğu söylenebilir.

Halk kültürü aktarımı konusunda araştırma kapsamında Türk halk kültürünün sürdürülebilirliği özelinde şu öneriler ortaya konulmuştur:

1. Türk halk kültürü öğretimi, yalnızca bir ders müfredatı ve içeriğine sıkıştırılarak icra edilmeye çalışılmamalıdır. Bunun yerine eğitim öğretim safhalarının mümkün olan tüm kademelerinde ve uygun olan çeşitli derslerin işleyişinde imkân buldukça uygulanmalıdır. Örneğin ilkökul seviyesinde öğrenim gören bir çocuğa Türk kültüründe yer alan geleneksel oyunlar öğretilirken ortaokul seviyesinde öğrenim gören bir çocuğa kültürün canlı yaşandığında ortaya çıkan faydalar izah edilmeli; Türk kültüründe yer alan örnek karakterlerin hayat öykülerinden anlatımlar yapıl-

malıdır. Bunun dışında örnek vermek gerekirse Beden Eğitimi derslerinin ortaöğretim safhasındaki uygun kademelerine Türk halk kültüründeki spor örnekleri işlenmelidir. Yine aynı öğrenim çağlarında yer alan Coğrafya derslerinde Türk halk kültüründe üretilen coğrafi isimlendirmeler saha araştırmalarında elde edilen görüntü ve seslerle öğrencilere sunulmalı ve öğrenciler yeni keşifler için ödevlendirilmelidir.

2. Türk halk kültürünün öğrenilmesinin yalnızca formal bir ders işleyişine bağlanmaması da gereklidir. Halk kültürünün Türk eğitim sistemi içerisindeki yeri en baştan ele alınarak uygun bir şekilde belirlenmelidir. Eğitim sistemi içerisindeki yeri belirlendikten sonra Türk halk kültürünün öğretimi, çeşitli derslerin içeriğine uygun biçimde yerleştirilmelidir. Türkçe/Türk Dili ve Edebiyatı gibi derslerde edebî unsurlar çerçevesinde kolaylıkla öğretilebilen Türk halk kültürü, farklı derslerin içeriğinde de yer bularak yaşayarak/yaşatarak öğrenme kapsamında değerlendirilmelidir.

4. Sahada ortaya konabilecek Türk halk kültürü öğretimi örnekleri için Anadolu'nun çeşitli yerlerinde halkbilimi alan uzmanları ve eğitimciler ile çalıştaylar düzenlenmelidir. Çalıştaylar sonucunda içeriğe dair öneriler kayda geçirilerek devam derslerinde yer almalıdır.

6. Her şehrin kendine özgü halk kültür öğeleri, kendi ders materyalleri oluşturularak her bölgede farklı şekilde öğretilmelidir. Bir yerde halaydan bahsedilirken başka bir coğrafyada efe oyunlarından bahsedilmesi mümkün hale getirilmelidir. İstanbullu (2014, s.5)'ya göre de taşıyıcı eserler sayesinde intikalini sürdüren kültür öğeleri, eğitim ve öğretim yolu ile yayılmaktadır. Kültür aktarımındaki en kalıcı ve etkili unsurların başına ise kuşkusuz sanat gelmektedir. Sanat dalları içinde en yaygın kullanılan müzik; kültürü yaşatan, biçimleyen ve geliştiren unsurlar içinde yer almalıdır.

7. Mahalli idarelerin ise halk kültürüne katkıda bulunan kimselerin çeşitli taleplerini değerlendirirken halk kültürünün devamlılığının sağlanmasının toplumun geneline olan faydasını göz önünde tutması gerekmektedir. Yukarıda önerilen formal/informal Türk halk kültürü öğretimi usul ve yöntemlerinin dışında mahalli idarelere önemli vazifeler düşmektedir. Bu vazifelerin başında halk kültürünün canlı olarak yaşatıldığı yörelerde kültürün sürdürülebilirliğini sağlayan kişi ve grupların o alanı terk etmesini gerektirmeyecek uygun bir ortamın oluşturulması gelmektedir. Böylece söz konusu alanlarda geleneksel hayat canlı olarak yaşandığı müddetçe usta-çırak ilişkisi gibi öğrenim biçimleri kendiliğinden can bularak halk kültürü öğretiminin gerçekleşmesi doğal olarak sağlanacaktır.

9. Mahalli idarelerin dışında devletin merkezi yapısına düşen görevlerin de Kültür ve Turizm Bakanlığı eli ile gerçekleştirilmesi önerilmektedir. Kültür ve Turizm Bakanlığının kurumsal yapısı gereği turizm alanının zaman zaman kültür alanından daha öncelikli olarak ele alındığı iddia edilebilir. Bunun sebebi olarak turizmin Türkiye'nin gelir kalemlerinde aldığı yer öne sürülse de Türk halk kültürünün canlı olarak yaşatılmasının turizme uzun vadedeki katkılarının öngörülemediği ifade edilmelidir. Halk kültürünün canlılığı sayesinde ortaya konacak olan vizyon ile Türkiye'nin turizmine farklı bakış açıları kazandırılması mümkün olacaktır. Yalnızca "deniz, kum, güneş" üçlemesinin peşinde Türkiye'ye gelen turistler ile canlı halk kültürünün talibi olarak gelmesi beklenen turistlerin hem maddi hem de manevi olarak yapacağı katkıların farkı tahmin edilebilir. Bu noktada Bilgi (2013, s. 57)'nin ifade ettiği gibi günümüzün Türkiye'si, alelade bir turist uğrak noktası olmaktan çıkarılmalıdır. Türkiye, çok yönlü olarak kültürü, sanatı, gastronomisi, folkloru ile hak ettiği değeri bulmalıdır. Bu anlamda sakin şehirler olarak literatürde ifade edilen şehirlerin artırılmasının da Türk halk kültürü öğretimine katkıda bulunacağı değerlendirilebilir.

Extended Abstract

Today, even when considering the cultural environment and cultural assets in cities and metropolises, it can be said that the characteristics of metropolises should be treated separately from the characteristics of rural and urban areas. This is because, while in cities it is considered an important issue how to transfer the values of folk culture, in metropolises it may be a priority issue to reveal the meaning and value of folk culture.

In today's world, where technology is developing rapidly, the effects of globalisation are felt almost everywhere in the world, and communication in cities is gradually decreasing, the future of traditional folk culture is a subject of discussion. The research discussed what should be done in modern cities to ensure the transfer and continuity of Turkish folk culture to future generations. Sources of literature in this field were examined, the current situation in the world and in Turkey was revealed through document analysis, and various suggestions were presented in the context of teaching Turkish folk culture. The pictures in the research were drawn by Rabia DELEN as a representative of the research.

The transformation of houses and the gradual disappearance of folk culture and art from the home is an important factor in the cultural development of children. For example, a baby who is born and grows up in a house that contains the subtleties of traditional Turkish culture will be familiar with the wooden carvings on the cradle, the decorations on the high ceiling and the ceiling core that he sees above the cradle before he comes to his senses. When the baby reaches its first toys, it sees that the toys are decorated with traditional motifs, and when it begins to crawl, it encounters the carpet motifs on the floor. The baby, whose first contact with his mother's voice is a lullaby, imprints a cultural code in his memory in all the arrangements in the courtyard where he plays when he grows up and becomes a child, in all the traditional games in the street and in every moment he shares with his friends. The new spaces that replace such a vibrant cultural environment reveal similar landscapes in many parts of the world. It can be said that the new space fiction is expected to contain a contribution that is cheap, easily accessible, low in labour and maximum in material benefit rather than its cultural significance.

Today, the children who have grown up in these different places with different meanings have completely changed the new generations, which has deepened the cultural differences between the two groups. The differences between the groups have not only brought the masses into contact with each other, but also society into contact with each other, as well as influencing politics, economics and law.

A culture of such importance for the development of humanity should not be damaged by being directly exposed to the effects of globalisation, technological development, modernity and neo-liberalism. Folk culture, which in rural areas is naturally passed on from generation to generation without any external intervention, which with its functionality drives and turns society, and which is embodied in different ways by changing its form under new conditions, is being wounded and eroded day by day in modern cities. In the face of this, people, institutions and organisations living in modern cities have to take on various tasks. For the sustainability of folk culture and its contribution to humanity by taking on new forms, it is believed that the primary role in cities lies in the educational system and institutions. In this sense, it can be seen that the elective course on folk culture offered by the Ministry of National Education has not been able to create a significant

awareness, despite the years that have passed since the study in question. Considering the fact that the scope of the course is not being expanded and that it continues to be an elective course, it can be predicted that the teaching of folk culture or Turkish folk culture cannot be properly fulfilled by only one course; it will not effectively benefit society. For this reason, it is considered that Turkish folk culture should be spread throughout the curriculum and included in the curricula of various courses in accordance with the folk culture of the cities where the students live.

Kaynakça

- Açıkgöz, Ö. (2011). Şehir, Şehir Toplumu ve Şehir Sosyolojisi. *Istanbul Journal of Sociological Studies*, (35), 57-83.
- Bilgi, M. G. (2013). Türkiye'nin sakin şehirlerinde permakültürel koruma, planlama, yönetim ve eğitim pratikleri. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (29), 45-59.
- Canatan, K. (2020). Geleneksel ve modern ailelerde çocuk yetiştirme tutumları. *İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(16), 151-165.
- Çalık, T. ve Sezgin, F. (2005). Küreselleşme, Bilgi Toplumu ve Eğitim. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 13(1), 55-66.
- Çelik, C. (2010). Şehrin Zamanından Zamanın Şehrine-Şehir Kültürünü Tanımlayıcı Bir Kod Olarak Zaman ve Zamansallık. *Muhafazakâr Düşünce Dergisi*, 6(23), 29-39.
- Çınar, İ. (2009). Küreselleşme Eğitim ve Gelecek. *Kuramsal Eğitim Bilim*, 2 (1), 14-30
- Dağlı, A. (2007). Küreselleşme Karşısında Türk Eğitim Sistemi. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, (9), 1-13.
- Ebrahim, A. I. C. (2020). Hint Okyanusu'nun Geleneksel Ticaret Yolu: Hint Ticaret Yolu Hakkında Çalışma. *Akademik Platform İslami Araştırmalar Dergisi*, 4(3), 304-314.
- Göregenli, M., ve Karakuş, P. (2014). Göç Araştırmalarında Mekân Boyutu: Kültürel ve Mekânsal Bütünleşme. *Türk Psikoloji Yazıları*, 17(34), 101-115.
- İstanbulu, S. (2014). *Kültür Ve Müzik Eğitimi Ögesi Olan Türkülerde Kadın Temasının Analizi* (Yüksek Lisans Tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi/ Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Kalaycı, İ., ve Özkul, M. (2017). Geleneksel Kalabilsem Modern Olabilsem: Modernleşme Sürecinde Yaşlılık Deneyimleri. *Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi*, 8(18), 90-110.
- Karaarslan, E. (2005), Kamu Kesimi Eğitim Harcamalarının Analizi. *Maliye Dergisi*, (149), 40.
- Karaman, K. (2010). Küreselleşme ve Eğitim. *Zeitschrift für die Welt der Türken/Journal of World of Turks*, 2(3), 131-144.
- Kaya, D. (2020). *Türk Dünyası Ansiklopedik Türk Halk Edebiyatı Kavramları ve Terimleri Sözlüğü*. Ankara: Akçağ Yayıncılık.
- Kayserili, A. (2010). Carl Ortwin Sauer ve kültürel coğrafya. *Doğu coğrafya dergisi*, 15(24), 177-190.

- Kocak, B., ve Hüseyin, C. A. N. (2018). Kültürel Mirasın Korunmasında Belediye Birliklerinin Rolü: Koca Yusuf Projesi Örneği. *Balkan Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(14), 148-164.
- Kolukırcık, S. (2010). Mekân, Kültür ve Kimlik: Isparta Tahtacılarında Mekânın Sosyal Anlamı. *Zeitschrift für die Welt der Türken/Journal of World of Turks*, 2(2), 87-100.
- Korkmaz, F. (2017). *Küreselleşmenin Eğitim Programlarına Etkileri*. Küreselleşen Dünyada Eğitim (1. Baskı) İçinde. Ankara: Pegem Akademi.
- Kutlu, M. M. (2009). Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunmasında Eğitime Yönelik İlk Adım: Halk Kültürü Dersi. *Millî Folklor*, 21(82).
- Nalçacıoğlu, E. (2022). *Ankara'daki İlk Alışveriş Merkezi (Avm) Örneklerinin Kültür Mirası Bağlamında İncelenmesi: Atakule Ve Karum*. Yüksek Lisans Tezi. Çankaya Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü. Ankara.
- Oğuz, Ö. (2007). Folklor ve Kültürel Mekân. *Millî Folklor*, 19(76), 30-32.
- Özgür, B. (2006). *Küreselleşme ve Eğitim Reformları*. Kıbrıs Yazıları, Cilt 2.
- Pamuk, B. (2018). *XIX. Yüzyılda Geleneksel Şehir Dokusundan Modern Şehir Dokusuna Geçişte Ayntâb Şehri (Fiziki ve Demografik Yapı)*. Gaziantep: GNC Ofset.
- Sayılan, F. (2007). Küreselleşme ve Eğitimdeki Değişim. Küreselleşme ve Eğitim(1. Baskı) içinde (59-82). Ankara: Dipnot yayınları.
- Soydan, T. (2007). *Küreselleşme Sürecinin Eğitim Alanına Etkileri*. Küreselleşme ve Eğitim (1. Baskı) içinde (181-212). Ankara: Dipnot yayınları.
- Şentürk, Ü. (2012). Tüketim Toplumu Bağlamında Boş Zamanların Kurumsallaştırdığı Bir Mekân: Alışveriş Merkezleri (AVM). *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (13), 63-77.
- Öztaş, C., ve Zengin, E. (2008). Yerel Yönetimler ve Kültür Hizmetleri. In *Journal of Social Policy Conferences* (No. 54, pp. 155-180). Istanbul University.
- TDK. (1988). *Türkçe Sözlük*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.
- Turgut, H. (1990). *Kültür-Davranış-Mekan Etkileşiminin Saptanmasında Kullanılabilecek Bir Yöntem*. İstanbul Teknik Üniversitesi/ Fen Bilimleri Enstitüsü. İstanbul.
- Uğur, H. (2013). Geleneksel Şehir Dokularında Camilerin Morfolojik Analizi; Gaziantep Örneği. *Artium*, 1(1), 27-32.
- Uslu Çetin, O. (2015). Küreselleşmenin Eğitimin Farklı Boyutları Üzerindeki Etkileri. *Çağdaş Yönetim Bilimleri Dergisi*, 2(1), 75-93.
- Yıldız, N. (2008). Neo Liberal Küreselleşme ve Eğitim. *D.Ü. Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, (11), 18-19.